

TARNÓW

Współpraca bilateralna
w ramach Polsko-Szwajcarskiego
Programu Rozwoju Miast

29 sierpnia 2025

Głównym celem Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy jest zmniejszanie różnic społeczno-gospodarczych w Unii Europejskiej i w Polsce dzięki dalszemu wzmocnieniu współpracy dwustronnej pomiędzy Szwajcarią a Polską. Celem Programu jest podniesienie jakości życia mieszkańców średnich miast w Polsce, a poprzez to, zmniejszenie różnic społeczno-gospodarczych w kraju.

Całkowity budżet Programu wynosi ponad 375 mln CHF, w tym 320 mln CHF wsparcia szwajcarskiego oraz wkład krajowy. Dwa główne filary Programu:

- Polsko-Szwajcarski Program Rozwoju Miast – 328 mln franków szwajcarskich (278 mln wkładu Szwajcarii i 49 mln wkładu Polski),
- Program Badania Naukowe i Innowacje – 41 mln franków szwajcarskich (35 mln wkładu Szwajcarii i 6 mln wkładu Polski).

Z **Polsko-Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast** zostaną sfinansowane projekty wspierające zrównoważony rozwój ukierunkowany na gospodarkę, środowisko i społeczeństwo oraz wzmacniające zarządzanie strategiczne w miastach. Przewidziano też wymianę dobrych praktyk z partnerami szwajcarskimi.

Środki przeznaczone na współpracę bilateralną dla jednostkowego projektu: 150.000 CHF

Instytucje zaangażowane w projekt w Szwajcarii i Polsce:

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss State Secretariat for Economic Affairs SECO

Swiss Agency for Development and Cooperation SDC

Embassy of Switzerland in Poland

ENCO
urbaplan

Ministerstwo Funduszy
i Polityki Regionalnej

TARNÓW

Liczba mieszkańców: 102 123

Powierzchnia: 72,37 km²

Odległość od Warszawy: 290 km

Połączenia komunikacyjne:

- autostrada A4, linia kolejowa E30, 80 km od Krakowa,
- porty lotnicze: Kraków-Balice 96 km, Rzeszów-Jasionka 85 km,

Rola miasta w regionie: stolica subregionu

Miasta partnerskie:

- Ukraina: Biała Cerkiew (2007 r.), Tarnopol (2004 r.), Winnica (2006 r.);
- Węgry: Kiskőrös (1992 r.), Veszprém (2012 r.): współpraca kulturalna i oświatowa, w tym organizacja: Dnia Przyjaźni Polsko-Węgierskiej (2013 r.) - środki własne, "Apetyt na współpracę" w ramach projektu finansowanego z funduszy norweskich; udział Tarnowa w projekcie Europejska Stolica Kultury - Veszprém 2023

Tożsamość i potencjał

Kluczowe sektory gospodarki i procent zatrudnienia:

- przetwórstwo przemysłowe – 16,33% - główne firmy: Grupa Azoty (chemia), Zakłady Mechaniczne (przemysł zbrojeniowy), Fritar (przemysł spożywczy)
- automatyka i robotyka – 8,64 % - główne firmy: ELPLC, Skamer-ACM, Control Process
- ochrona zdrowia- 9,49% - specjalistyczny szpital powiatowy, szpital wojewódzki, Akademia Tarnowska oraz podmioty prywatne, w tym Centrum Rehabilitacji “Geronimo”, Reha Medica, ReSport

Lokalne specjalizacje:

- nawozy sztuczne, tworzywa konstrukcyjne, chemikalia (saletra amonowa, Tarnamid, Saletrosan, siarczan amonu) – eksportowane do UE, Wielkiej Brytanii i Ameryki Południowej
- uzbrojenie i elementy systemów obronnych – eksport do UE, Azji, Afryki oraz na Ukrainę
- produkcja maszyn prototypowych i linii technologicznych
- oraz automatyka przemysłowa i robotyzacja – eksportowane do USA, Chin, Indii, UE
- szpitale z licznymi specjalizacjami, punkty i poradnie medyczne, uczelnia kształcąca kadrę medyczną

Edukacja ponadpodstawowa – kierunki rozwoju zawodowego:

W 30 szkołach ponadpodstawowych kształcimy 9986 uczniów (profile ogólnokształcące, artystyczne, specjalne, gastronomiczne, ekonomiczne, techniczne, ogrodnicze, mechaniczne, budowlane)

Główne szkoły i kierunki kształcenia:

Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego (807 uczniów i słuchacz): technik spawalnictwa, elektryk, mechanik pojazdów;
Zespół Szkół Techniczny (875 uczniów): technik robotyk, programista, informatyk;
Zespół Szkół Gastronomiczno-Ekonomicznych (544 uczniów): technik hotelarstwa, gastronomii

Współpraca szkół z biznesem:

- Ponad 80 umów z firmami i instytucjami (np. Grupa Azoty, TAURON, Zakłady Mechaniczne, hotele, restauracje, komunikacja publiczna, urzędy)
- Praktyki zawodowe: ponad 300 uczniów rocznie u pracodawców
- Partnerstwa z uczelniami
- Akredytacja Erasmus+ – staże i mobilność zagraniczna (Hiszpania, Węgry, Portugalia, Anglia)

Genius loci

- Tarnów najcieplejsze miasto w Polsce z duszą renesansu, założone w 1330 roku. Renesansowy ratusz, secesyjny dworzec i złoty okres XVI wieku tworzą tu wyjątkowy pejzaż. Potrafi on oczarować architekturą, klimatem, historią i spokojem. To stąd wywodzili się wizjonerzy zmieniający świat: generał Józef Bem (walczący o wolność narodów, inżynier i strateg), Jan Szczepanik (“polski Edison”), Karol Olszewski (pionier kriogeniki, nominowany do Nagrody Nobla) czy współcześni - Wilhelm Sansal (artysta malarz) i ks. prof. Michał Heller (kosmolog i laureat Nagrody Templetona).
- Miasto nazywane jest polskim biegunem ciepła. To tutaj odnotowuje się najwyższe średnie temperatury w Polsce. Bliskość Pogórza Karpackiego, Dunajca i Wisły czyni Tarnów doskonałą bazą wypadową dla osób szukających kontaktu z naturą oraz miłośników enoturystyki.
- Dziś Tarnów jest kompaktowy i ekologiczny, a zarazem silny gospodarczo - na czele z Grupą Azoty (chemia) i Zakładami Mechanicznymi (przemysł zbrojeniowy), których produkty trafiają na rynki całego świata. Tarnów wyróżnia się żywą sceną kulturalną i silnym zapleczem edukacyjnym. Teatr, galerie, muzea i festiwale nadają mu rytm i budują tożsamość, a Akademia Tarnowska i szkoły artystyczne oraz techniczne kształcą nowe pokolenia twórców, naukowców i specjalistów. Dzięki temu miasto nie tylko chroni swoje dziedzictwo, ale także staje się przestrzenią innowacji i inspiracji dla młodych ludzi.
- Tarnów to miasto autentyczne – kameralne i przyjazne, a zarazem dynamiczne i otwarte na świat. Jego wyjątkowość tkwi w harmonii: łączy ciepło i spokój codziennego życia z energią rozwoju oraz twórczej atmosfery.

Tarnów. Historia, która inspiruje przyszłość

Odwiedź nas: <https://youtu.be/xTgtJoVxB2A?feature=shared>

Nasz projekt w PSPRM

Tytuł projektu: IDEA TARNÓW

Najważniejsze działania:

- „Budujemy kompetencje Tarnowian” - nowoczesna infrastruktura zawodowa i programy szkoleń zawodowych;
- „Biznes na pokolenia – EKOTarnów” - rozwój i promocja przedsiębiorczości oraz produktów lokalnych;
- „Pałac Miejskich Talentów” - utworzenie przestrzeni do rozwoju talentów i umiejętności dla dzieci, młodzieży i seniorów.

Kluczowe rezultaty:

- rozwój w najważniejszych obszarach życia miejskiego, takich jak: edukacja, gospodarka, infrastruktura, ochrona środowiska, bezpieczeństwo oraz integracja społeczna;
- poprawa jakości życia mieszkańców poprzez stworzenie nowych możliwości rozwoju zawodowego, wsparcie przedsiębiorczości i poprawę jakości usług, modernizację infrastruktury miejskiej i budowanie bardziej przyjaznej przestrzeni miejskiej;
- zapewnienie mieszkańcom lepszych możliwości edukacyjnych i zawodowych.

Całkowity budżet projektu: 90 239 213,32 PLN // 20 053 158,52 CHF

Współpraca bilateralna w PSPW

Nasza motywacja: poszukujemy miasta-mentora i partnera, które wykorzystując swoje doświadczenie w łączeniu edukacji z biznesem wesprze nas w rozwoju systemu dualnego kształcenia zawodowego oraz wzmocni profesjonalizm i rozwój lokalnych usług medycznych i wypromuje ideę start-upów. Chcemy rozwijać szkolnictwo zawodowe oraz usługi w sektorze zdrowia poprzez transfer wiedzy, dobrych praktyk i rozwiązań adaptacyjnych.

Co chcemy osiągnąć: zbudować nowoczesny, elastyczny i dostosowany do realiów rynku, systemu edukacji zawodowej, który przygotuje młodzież do pracy w dynamicznie zmieniającym się środowisku gospodarczym. Równolegle chcemy rozwijać branżę usług medycznych opartych o nowe technologie i rozwój kompetencji. Celem jest wydłużenie aktywności zawodowej i samodzielności, a także stworzenie środowiska przyjaznego studentom, młodym przedsiębiorcom i osobom 50+.

Nasze doświadczenie: prowadzimy 30 szkół średnich. Posiadamy wieloletnie doświadczenie we współpracy z instytucjami zagranicznymi (Erasmus, Erasmus+, Generacja-V4, projekty modernizacyjne), które wykorzystamy przy współpracy z partnerem szwajcarskim. Jako pierwsi w Polsce bezpłatnie udostępniliśmy przedsiębiorcom nowoczesną strefę coworkingową. Uruchomiliśmy nowatorskie Centrum Usług Społecznych, które kompleksowo wspiera mieszkańców w sprawach zdrowia, mieszkalnictwa i opieki społecznej przy użyciu nowoczesnych technologii i rozwiązań cyfrowych. Akademia Tarnowska współpracuje z placówkami z 8 krajów UE, a miejski szpital od 2014 roku prowadzi wymianę doświadczeń i transferów know-how z partnerami z Ukrainy.

Obszary i formy współpracy

- **Obszar: Edukacja zawodowa – most między szkołą a biznesem:**

spotkania organizacyjne on-line, wymiana doświadczeń, dobrych praktyk, wizyty i rewizyty studyjne w zakresie współdziałania szkół i przedsiębiorców. Współpraca ta może koncentrować się na wspólnych projektach edukacyjnych, rozwijaniu nowoczesnych technologii, wymianie uczniów i współpracujących ze szkołami pracodawców. Partnerstwo takie pokaże nam dostępne ścieżki współdziałania obu sektorów oraz efekty, które takie działanie generuje.

- **Obszar: Nowoczesne technologie wspierające dobrostan mieszkańców:**

konsultacje eksperckie 1:1 - bezpośrednia współpraca z ekspertami szwajcarskimi w formie indywidualnych spotkań roboczych (online lub stacjonarnie), wizyty i rewizyty studyjne, konferencje promujące rozwój w mieście sektora start-upów, programy szkoleniowe i treningi dla kadry - cykl szkoleń i warsztatów prowadzonych przez szwajcarskich specjalistów, wspólne projekty pilotażowe. Innowacyjne formy wsparcia aktywności zawodowej lub społecznej seniorów, wymiana dobrych praktyk i mentoring.

Od czego możemy zacząć?

Wzajemne przygotowanie spersonalizowanych videowizytówek, dedykowanych partnerom projektu - poznajmy się!

Organizacja spotkania inauguracyjnego - online

Zorganizowanie pierwszego spotkania roboczego z udziałem przedstawicieli Tarnowa i potencjalnych partnerów ze Szwajcarii w celu omówienia zakresu współpracy, harmonogramu działań oraz możliwości budżetowych i instytucjonalnych. Utworzenie zespołów roboczych.

Przygotowanie wspólnego planu działania (roadmapy)

Opracowanie konkretnego planu współpracy z podziałem na etapy, role i odpowiedzialności. Wskazanie szybkich działań do realizacji (np. konsultacje 1:1, wizyty studyjne), jak i długoterminowych celów strategicznych.

Ustalenie i praca nad realizacją budżetu

Wspólne działania promujące współpracę

Jakim doświadczeniem możemy się podzielić?

Korzyści dla partnera szwajcarskiego:

- dostęp do nowego rynku i partnerstw w Polsce,
- możliwość testowania szwajcarskich modeli, narzędzi lub technologii w nowym kontekście społecznym i kulturowym,
- job shadowing i wizyty studyjne w szkołach, szpitalach i przychodniach,
- testowanie i implementacja szwajcarskich rozwiązań współpracy w ramach np. kształcenia zawodowego i start-upów,
- wzmocnienie pozycji eksperckiej i międzynarodowej.

Nasze kompetencje:

- elastyczne dostosowanie programów do rynku pracy,
- doświadczenie w międzynarodowej współpracy edukacyjnej i zawodowej,
- organizacja międzynarodowych wydarzeń - konferencji gospodarczej w ramach polskiej prezydencji w Unii Europejskiej w 2011 r., międzynarodowej konferencji chemicznej ICCSS w 2012 r., 6. edycji Forum Gospodarczego Polonii Świata, 11. edycji Forum Inwestycyjnego stanowiącego prolog do międzynarodowego Forum Ekonomicznego,
- Tarnowskie Centrum Przedsiębiorczości - doradztwo dla inwestorów, działania wspierające lokalne innowacje, konkursy,
- Zakład Aktywności Zawodowej – integracja społeczna i aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami,
- DobroDzień – festiwal inkluzji społecznej – budowanie mostów między osobami pełno- i niepełnosprawnymi,
- Lokalne działania tożsamościowe – festiwale miejskie wzmacniające więzi mieszkańców z miastem,
- Wycieczki Enomeleksem przez Tarnów – promocja mobilności zrównoważonej i atrakcji turystycznych w sposób przyjazny i inkluzyjny.

Zobacz więcej:

<https://youtu.be/eXZAXTF5ve4?feature=shared>

<https://drive.google.com/file/d/1WEv65r7kYFoFtsoeKDZ29yQcBs5pOoWy/view?usp=sharing>

Dane kontaktowe

Osoby do kontaktu: Joanna Obal

Bezpośredni e-mail: j.obal@umt.tarnow.pl

Bezpośredni telefon: +48 14 68 82 832

Kompetencje językowe: j.angielski, poziom zaawansowany

Poznaj nas: <https://drive.google.com/file/d/18QpQdEGLQPZY47V6T6seesA-MX3JLwE8/view?usp=sharing>

PL: Związek Miast Polskich

Hanna Leki tel: +48 661 545 141

Katarzyna Paczyńska tel: +48 605 552 471

Alicja Stachowiak tel: +48 663 232 232

zagranica@zmp.poznan.pl

CH: ENCO Urbaplan (SSMP)

Maren Kornmann

maren.kornmann@enco-ag.ch

Nina Dausch

nina.dausch@enco-ag.ch

Tel: +41 61 965 99 00

Franka Kling

f.kling@urbaplan.ch; Tel: +41 588 170 000

